

השלכות הטיפול בבני משפחה מהמגזר הערבי הנזקקים להנשמה ממושכת על הבריאות והרווחה של המטפלים הראשיים: השוואה בין גברים לנשים וההשלכות על מדיניות הבריאות

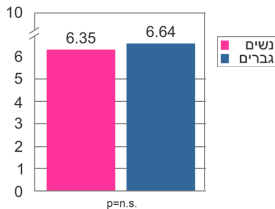
אסתר-לי מרקוס^{1,2}, מייסא טרביה^{1,2}, מירי פיקאר¹, דנית לנגר³

¹ האגף להנשמה ממושכת, המרכז הרפואי הרצוג, ירושלים, ² בית הספר לרפואה, הפקולטה לרפואה של האוניברסיטה העברית בירושלים, ירושלים, ³ בית הספר לרפואה, הפקולטה לרפואה, האוניברסיטה העברית בירושלים, ירושלים

רמת הרווחה האישית של המטפלים

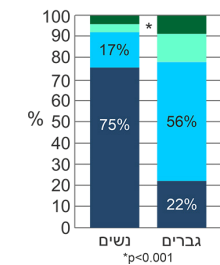
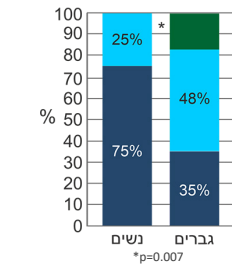
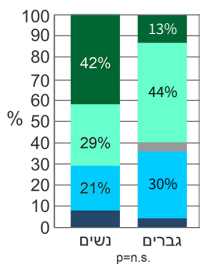
- רמת הרווחה האישית של המטפלים נבדקה באמצעות Personal Wellbeing Index-Adult (PWI-A) בגרסה בשפה העברית³.
- שאלון בן 8 פריטים המתייחסים לתחומי הבאים: רמת החיים, הבריאות האישית, הישגים בחיים, בטיחות אישית, קשרי קהילה, ביטחון לעתיד ודתיות – רוחניות. הציון הכולל נע בין 0-10; ניקוד גבוה יותר ← יותר רווחה אישית

ממוצע רווחה אישית (well-being- PWI-A)

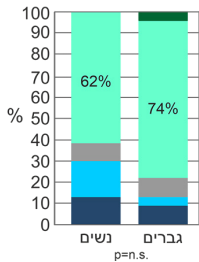
עמדות בנוגע לתפקיד בן המשפחה כמטפל עיקרי⁴

- חלקי בטיפול ובעזרה שאני נותן לבן משפחתי הוא בהתאם למה שבני המשפחה תכננו
- אני מרגיש/ה אחריות רבה ומחויבות כלפי הטיפול בן-משפחתי
- כל אחד צריך להתמסר לטיפול בקרוב משפחתי אפילו אם זה כרוך בדחייה של הנישואים

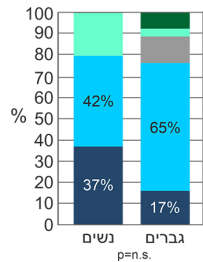

■ לא מסכים במידה רבה ■ לא מסכים ■ מסכים ■ מסכים במידה רבה

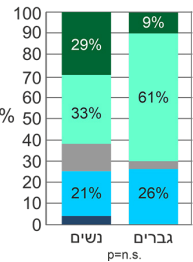
כל אחד צריך להקדיש את עצמו לטיפול בהורים או בבני משפחה, גם אם זה כרוך בעזיבת מקום העבודה

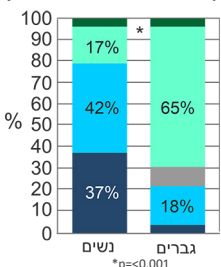
כל אחד צריך להקדיש את עצמו לטיפול בהורים או בבני משפחה, גם אם המשמעות של זה היא דחייה או עזיבה של הלימודים

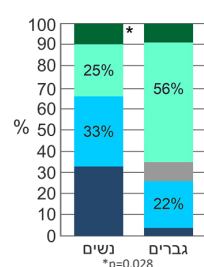
יש לי סיבות מוצדקות להפסיק לטפל בבן משפחתי, אך בני המשפחה לא מרשים לי להפסיק

אני לא מבצע/ת את תפקידי (בעבודה או בבית) כפי שהייתי מבצע/ת בדרך כלל

אני חש/ה שאני מאבד/ת חלק חשוב מחיי

מסקנות והמלצות

נשים מהמגזר הערבי המטפלות עיקריות עשויות להיות בסיכון מוגבר לעומס טיפולי, לשינויים בתפקידי החיים ובשיגרות היומיום. נמצא כי הן מדווחות על עומס גבוה יותר מגברים מטפלים, לצד השפעה על חייהן בבית ובעבודה ואף דחיית גיל הנישואין. ממצאים אלו עשויים להצביע על צורך בתמיכה מותאמת תרבות ומשאבים ייעודיים עבור אוכלוסייה זו.

מקורות

- Bachner YG. Eur J Oncol Nurs. 2013;17:657-60.
- Bourke-Taylor H, et al. Am J Occup Ther. 2012;66:e1-e10.
- Lotfy NA. Health Promot Perspect. 2020;10:250-256.
- חלילה רביע. דיסרטיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, 2008.

רקע

- הטיפול בבן משפחה הנזקק להנשמה ממושכת כרוך בעומס פיזי ונפשי בחברה הערבית, למרות תהליכי מודרניזציה, עול הטיפול מוטל בעיקר על הנשים.
- מחויבות משפחתית הכוללת טיפול בבני משפחה, היא ערך מרכזי בתרבות ובחברה הערבית

מטרת המחקר

- השוואה בין נשים לגברים מהמגזר הערבי בנוגע להשפעת הטיפול בבני משפחה הנזקקים להנשמה ממושכת מבחינת הבריאות והרווחה האישית
- השוואה של עמדות לגבי תפקיד המטפל בין נשים לגברים.

אוכלוסיית המחקר

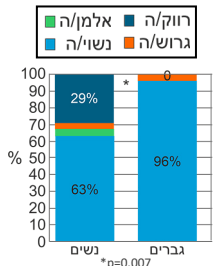
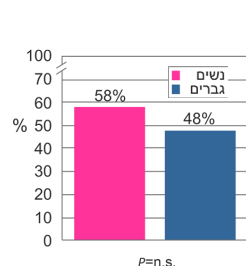
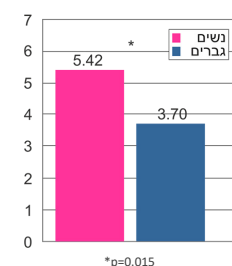
- מטפלים עיקריים, בני משפחה המטפלים במאושפדים באגף להנשמה ממושכת במרכז הרפואי הרצוג, דוברי ערבית כשפת אם.
- 47 מטפלים: 24 נשים ו-23 גברים, גיל ממוצע 50.5±11.3 שנה (טווח 26-75).
- קרבת משפחה למטופל: 19 ילדים, 1 כלה, 9 בני זוג, 7 הורים ו-11 קרבה אחרת.

המטופלים המונשמים

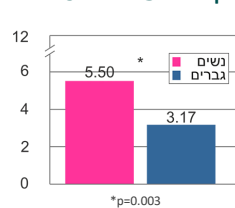
- 47 מטופלים: 22 נשים ו-25 גברים, גיל ממוצע 62.4±19.5 (טווח 18-88).
- משך הנשמה חציוני 12 חודש (טווח 1-216).
- רמת הכרה וקוגניציה: 21 בהכרה ומתקשרים, 13 בהכרה עם תקשורת מוגבלת, 13 במצב וגטיבי/מצב הכרה מינימלי.

מאפייני אוכלוסיית המחקר

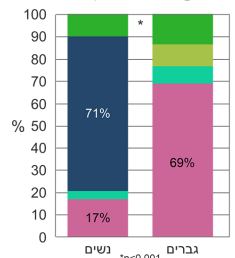
- מספר ממוצע של ביקורים בשבוע של קרוב המשפחה המטפל
- שיעור בוגרי תיכון (נשים n=24, גברים n=23)
- מצב משפחתי: נשים לעומת גברים

מספר ממוצע של שעות הביקור ביום של קרוב המשפחה המטפל

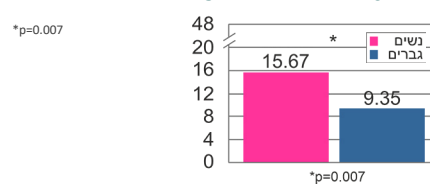
השתתפות בשוק העבודה: נשים לעומת גברים

רמת העומס על המטפלים

- רמת העומס על המטפלים נבדקה באמצעות שאלון דיווח עצמי Zarit Burden Interview¹. הציון נע בין 0 עד 48, ניקוד גבוה יותר ← רמת עומס גבוהה יותר

רמת העומס המדווחת על ידי המטפלים

השתתפות בפעילויות מקדמות בריאות

- השתתפות בפעילויות מקדמות בריאות הוערכה באמצעות סולם Health Promotion Activities Scale (HPAS)², 8 פריטים, טווח הניקוד נע בין 8 ל-56, ניקוד גבוה יותר ← יותר השתתפות בפעילויות מקדמות בריאות.

ממוצע ההשתתפות בפעילויות מקדמות בריאות (HPAS)

